



David's Children

MEFARSHIM PACKET

Unit 5.1 - Amnon and Tamar (Perek 13:1-14)

Introduction

1. Mishna Torah, Hilchos Tefillah 12:12

ולא כל המקראות מתרגמין בצבור. (בראשית לה כב) "מעשה ראובן" (במדבר ו כב כז) "ברכת כהנים" ומעשה העגל מן (שמות לב כא) "ויאמר משה אל אהרן" עד (שמות לב כה) "וירא משה את העם" וגו' ועוד פסוק אחד (שמות לב לה) "ויגף ה' את העם" כלם נקראין ולא מתרגמין. ובמעשה אמנון במקום שנאמר (שמואל ב יג א) "אמנון בן דוד" נקרא ולא מתרגם:

Amnon's Condition (13:1-5)

Who is Amnon in relation to Tamar?

2. II Shmuel 3:2-5

ב ג, ב וילדו (ויילדו) לדוד בנים, בחברון; ויהי בכורו אמנון, לאחינעם היזרעאלית. ב ג, ג ומשנהו כלֵאב, לאביגל (לאביגיל) אשת נבל הפרמלי; והשלישי אבשלום בן-מעכה, בת-תלמי מלך גשור. ב ג, ד והרביעי, אדניה בן-חגית; והחמישי, שפטיה בן-אביטל. ב ג, ה והששי יתרעם, לעגלה אשת דוד; אלה ילדו לדוד, בחברון. {פ}

There are so many things wrong here, but first and foremost: one's sister or half sister is off limits for any relationship?

3. Malbim 13:1

אמנם בכל הפרשה קראה אחותי, ובזה אנו מוכרחים אל קבלת חכמינו זכרונם לברכה, שמעכה אם תמר היתה יפת תואר ובא עליה דוד ביאה ראשונה במלחמה ונתעברה מתמר בנכריותה, ומדין תורה היא מותרת לאמנון כי בנך הבא מן העכו"ם אינו קרוי בנך, וזה שכתוב ולאבשלום בן דוד אחות יפה שבאמת בדין תורה רק אבשלום שנולד אחר שנתגיירה קרוי בן דוד, וכן דייק ויאהבה אמנון בן דוד:

4. Abarbanel 13:1

והנראה אלי בזה הוא שאבשלום ותמר שניהם היו בני דוד ושניהם ילדה אותם מעכה אחי שנתגיירה, ולכן קראה אמנון אחותי והיא גם היא אמרה אחי הוא², ודוד ואבשלום שניהם אמרו אמנון אחיך, ועל כן אמר אבשלום אליה 'החרישי אחיך הוא אל תשיתי לבי, לפי שבהיותו אחי ראוי שלא תפרסם את נבלתו. אמנם בתחילת הסיפור אמר "לאבשלום בן דוד אחותי³ יפה", לפי שראה הכתוב אליו להיותה בת אביו ובת אמו, ולפי שהוא התעורר לנקום את נקמתה, אשר נמשך מזה מה שנמשך בין אבשלום ואביו, ולפי שהיא היתה עם מעכה אמה ואולי בבית אבשלום היו יושבות גם קודם זה, לכן ייחסה הכתוב אליו בעצם וראשונה. ועם זה סיפר הכתוב מיד "ויצר לאמנון להתחלות בעבור תמר אחותו", ר"ל שלהיותה אחותו, ראה שהיה בלתי אפשר לשכב עמה, ואם היתה מותרת להינשא אליו כמו שחשבו האנשים⁴ האלה שלמים הם אתנו⁵, ולמה לא אמר אמנון לאביו שיתנה לו לאשה? וזו באמת היתה עצה יותר הגונה ממה שיעצו יונדב לעשות. אבל האמת יורה דרכו, שהיה זה בלתי אפשר כפי הדין והתורה. ואמנם מה שאמרה תמר "דבר נא אל המלך כי לא ימנעני ממך"⁶, לא אמרה כי אם להינצל מידו ומהצד שאבאר, ותנחומין של הכל⁷ היו ורצתה לדחותו בקש⁸, אף כי בדבריה העירה על אמתת הדבר באמרה "כי לא יעשה כן בישראל אל תעשה את הנבלה הזאת" (יג, יב), ר"ל היותה ערוותו. הנה אם כן בזה התיישבו הדברים כולם והותרה השאלה הראשונה.

Who is Yonadov?

5. Malbim 13:3

ויונדב איש חכם מאד באמת תואר חכם הנמצא בכתבי הקדש סתם, יבא על המשתמש בדרך החכמה לטוב לא לרע, וכן בא פה על צד זה, וספר חכמת יונדב משני פנים:

What is this grand plan?

6. Radak, ad loc.

וי"מ כי הוא טעם למלת ויפלא בעיני אמנון אע"פ שהוא עשה באחרונה כלומר נפלא בעיניו הדבר היאך יוכל לשכב עמה כי לא היתה יוצאה מביתה כי היא בתולה ודרך הבתולות בישראל להיות צנועות בבית ולא תצאנה החוצה ויונדב היה חכם ובעל תחבולות ויעץ אמנון תחבולה שתבא לפניו ואמרו ויונדב איש חכם מאד חכם להרע ולרשעה:

7. Malbim 13:5

ואמרת אליו תבא נא תמר אחותי באמת לא עלה ע"ד יונדב שיעשה הנבלה הזאת, רק שם בפיו דבריו שמתוכם יכיר המלך שהוא חושק בתמר אחותו וחולה עבודה עד מות, ובזה ידע שיתננה לו לאשה אחר שמותרת לו מן הדין, וגם שעל ידי שישלחנה אליו בהכרח, יוכל לגלות לה את כל לבו, ותתראה גם היא בהרגישה אהבתו אליה וחליה בעבודה

The Rape (13:6-14)

Did David just miss the message?

8. Malbim 13:7

וישלח דוד וכו' ועשי לו הבריה ולא הזהיר שיברה מידה, כי לא חשב שאמנון מקפיד דוקא לאכול מידה שאז היה שם על לבו ולא היה משלחה אליו:

Tamar's Desolation (13:15-22)

Why does he hate her so much afterwards?

9. Rashi 13:15

וישנאה אמנון - אמרו רבותינו נימא נקשרה לו ועשאתו כרות שפכה:

10. Metzudos David 13:15

(טו) וישנאה - אולי גדפתו בדברים ומה' היתה זאת לגלות חרפתו בקהל רב:

11. Radak 13:15

(טו) וישנאה אמנון - זאת השנאה היתה סבה מאת השם כדי להגדיל החרפה בשלחו אותה מביתו ויהיה אבשלום יותר שונא אותו עד מות עד שחשב להרגו וזה המעשה היה עונש דוד על מעשה בת שבע ואוריה שבעונש ההוא נעשית בביתו זמה הבאה לידי חרב לקיים מה שאמר לו הנביא לא תסור חרב מביתך וכן בדבר אבשלום זמה וחרב הכל מדה כנגד מדה

What is the significance of Kesones Pasim?

12. Alshich, ad loc.

והכוונה כי כל מי שיראנה בכתונת פסים על לבושיה, יכיר כי בתולה בת המלך היא, והולכת יחידה בשווקים וברחובות, כדאי בזיון, כי אין דרך שאר נשים ללבוש על לבושיהם כתונת פסים:



Unit 5.2- Love and Hate (II Shmuel 13:15-39)

Shiur tonight is being kindly sponsored L'ilui Nishmat,
Zeev ben Moshe, Mr. Walter Lido, o'h – Autumn Mael's father

Tamar's Desolation (13:15-22)

Why does he hate her so much afterwards?

OPTION 1: Physical Harm

13. Talmud Bavli, Sanhedrin 21b, Rashi

(שמואל ב יג, טו) וישנאה אמנון שנאה גדולה מאוד מ"ט אמר ר' יצחק נימא נקשרה לו ועשאתו כרות שפכה וכי נקשרה לו איהי מאי עבדה אלא אימא קשרה לו נימא ועשאתו כרות שפכה

How does that work? How can a hair harm him so permanently?

14. Chomas Anach, ad loc.

כרות שפכה ומ"מ בא על ידה כמה דמסיק דהיא קשרה לו ומן השמים יוכיח"ו בתוכחות על עון לעשותו כרות שפכה: אמנם לכאורה הדבר קשה דנימא יכולה לעשות כרות שפכה. ובשו"ת שמש צדקה בסופו הוציא הדברים ממשמעותן ע"ש והפשוט הוא כי בעונו נעשה לו נס לרעה ועל ידי נימא נעשה כרות שפכה. ואפשר דזה כיון רבי יצחק באומרו נימא נקשרה לו רמז דמן השמים היה דעל ידי נימא נעשה

OPTION 2: Her curses

15. Metzudos David 13:15

וישנאה - אולי גזפתו בדברים ומה' היתה זאת לגלות חרפתו בקהל רב:

OPTION 3: Love and Lust

16. Malbim 13:15

וישנאה אחר שהיה תאוה כלביית מיד שנכבה רשף התאוה חלפה האהבה שלא היתה אהבה עצמיית, ואז בהכירו תועבת הנבלה הזאת שב לשנוא את הנושא שעל ידו נסבב לו זאת, וזה שכתוב גדולה השנאה מהאהבה שהאהבה בעצמה סבבה את השנאה שכשזכר תועבת האהבה הזאת, אשר היתה עתה לזרה בעיניו, נהפך לבו בקרבו לשנאה גדולה:

OPTION 4: Divine Plan

17. Radak 13:15

וישנאה אמנון - זאת השנאה היתה סבה מאת השם כדי להגדיל החרפה בשלחו אותה מביתו ויהיה אבשלום יותר שונא אותו עד מות עד שחשב להרגו וזה המעשה היה עונש דוד על מעשה בת שבע ואוריה שבעונש ההוא נעשית בביתו זמה הבאה לידי חרב לקיים מה שאמר לו הנביא לא תסור חרב מביתך וכן בדבר אבשלום זמה וחרב הכל מדה כנגד מדה

What is the significance of Kesones Pasim?

18. Alshich 13:18

והכוונה כי כל מי שיראנה בכתונת פסים על לבושיה, יכיר כי בתולה בת המלך היא, והולכת יחידה בשווקים וברחובות, כדאי בזיון, כי אין דרך שאר נשים ללבוש על לבושיהם כתונת פסים:

Why is she going into mourning?

19. Radak 13:19

על ראשה. רוצה לומר: זרקת ממעל לראשה דרך צער, ולהודיע לרבים שאנוסה היתה:

20. Talmud Bavli, Sanhedrin 21b

(שמואל ב יג, יט) ותקח תמר אפר על ראשה (ואת כתונת) הפסים אשר עליה קרעה תנא משמיה דר' יהושע בן קרחא גדר גדול גדרה תמר באותה שעה אמרו לבנות מלכים כך לבנות הדיוטות על אחת כמה וכמה אם לצנועות כך לפרוצות על אחת כמה וכמה אמר רב יהודה אמר רב באותה שעה גזרו על הייחוד ועל הפנויה

The verse relates that after Amnon raped her: “**And Tamar put ashes on her head and rent her garment of many colors that was on her**” (II Samuel 13:19). The Sages taught in the name of Rabbi Yehoshua ben Korḥa: **Tamar established a great fence at that time** by way of her public outcry, as people said: If such an occurrence could happen to the daughters of kings, all the more so could it happen to the daughters of ordinary people. If such an occurrence could happen to modest women like Tamar, who resisted, all the more so could it happen to licentious women. Rav Yehuda says that Rav says: **At that time they decreed about seclusion, that a man should not be secluded with women who are forbidden to him, and about a single woman.**

Why did Avshalom ask her to keep quiet?

21. Malbim 13:20

האמינון, א"ל שתשתוק מצד ג' טעמים (הנזכר בפסוק יב ג), שאם מצד כבודה, לא תהיה לבוז על ידי שהתייחדה עם איש, כי לא היה עם זר רק אחיך היה עמך, ואם מצד כבודו החרישי אחיך הוא ואם מצד הנבלה בעצמה אל תשיתי את לבך לדבר הזה, טוב שתשכחי זאת מלבך כי מה שהיה היה ותשב הנה תמר שהיה דרכה לטייל תמיד, ולשמוח ולגיל כבנות המלך הבתולות, עתה ותשב ולא יצאה החוצה ושממה ולא יטעה בסוד משחקים:

Why didn't David say anything?

22. Chomas Anach 13:21

ויחר לו מאד. אפשר לומר כי תיבת לו דייקא כי הכיר שנמשך ממה שאמר לנתן הנביא ואת הכבשה ישלם ארבעתים וזה פריו. ויש מי שפירש דחרה לו דהוא שלח לתמר אצל אמנון. וגם חרה לו מבעלי לה"ר שיזכרו ענין בת שבע:

23. Malbim 13:21

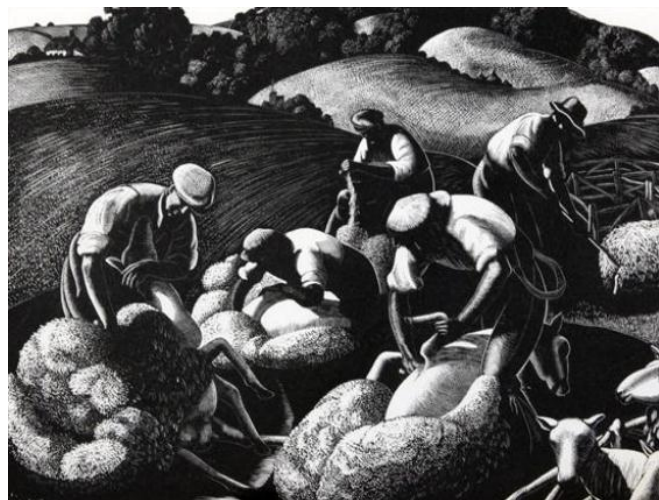
והמלך דוד חרה לו מאד, אולם לא הוכיחו ע"ז, וכל זה עורר שנאת אבשלום:

Avshalom's Revenge (13:23-30)

Why couldn't he just confront Amnon?

24. Malbim 13:22

ולא דבר. שיעור הכתוב, יען ששנא אבשלום את אמנון לא דבר עמו למרע ועד טוב על דבר אשר ענה את תמר אחותו, מרוב שנאתו לא הוכיחו ע"ז בדברים רעים על העינוי, שאז אם היה מוכיחו והיה מפייסו בדברים היה סופו טוב, וז"ש למרע ועד טוב (ואצל לבן אמר (בראשית לא, כט) השמר לך מדבר עם יעקב מטוב ועד רע, כי שם היה פותח בהטוב שעשה עמו ומסבב אל הרע ששלם לו בברחו), אבל משנאתו לא רצה כלל לדבר מזה רק שמר משטמה בלבו להנקם ממנו לעת מצוא, וזה היה ג"כ סבה שלא נזהר אמנון ממנו אחר שאין דובר אליו דבר, לא דוד ולא אבשלום, שכח את אשר עשה:



David's Response (13:31-33)

Why did David not respond to Tamar's rape and only to Amnon's murder?

25. Alshich 13:21

והמלך דוד כו'. לא אמר ויחר אפו, כי אם ויחר לו, והוא כי חרה על הנוגע לו, כי בזה יתעורר ויזכר בעם ענינו עם בת שבע, כי לא יבצר מליצני הדור מלדבר ולומר שאמנון מאביו למד, ועל כן לא מצא טוב משתיקה, ואבשלום נטר האיבה בלבו:

How did Yonadav know?

26. Malbim 13:32

אל יאמר אדוני כי השמועה נסבבה מצד שמי שראה שהרגו את אמנון, חשב שאבשלום הרגו כדי שלא יהיה לו שטן בירושת המלוכה, ודמה שה"ה שלכן יכרית כל זרע המלוכה, והשיב יונדב, אל יאמר אדוני את כל הנערים בני המלך המיתו רצה לומר שלא יאמר שהמיתו כל הנערים מצד שהם בני המלך ושהיה כוונת אבשלום

להכרית זרע המלך, לא כן כי רק אמנון לבדו מת ולא מטעם ירושת המלוכה, כי דבר זה היתה שומה בפי אבשלום מכבר מיום ן ענותו את תמר אחותו להנקם בו:

Avshalom's Exile (13:34-39)

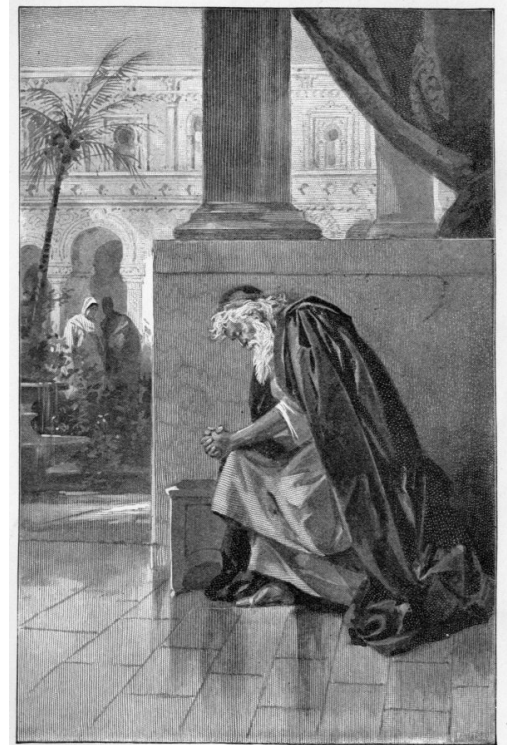
Which son is he mourning for?

27. Malbim 13:37

ותכל דוד. פי' האפוּדי, ששלש שנים הראשונים שהתאבל דוד על בנו רצה דוד תמיד לצאת אל אבשלום, ר"ל לצאת למלחמה ולקחתו מגשור ולהנקם ממנו, ועתה מעכה אשתו או תמר, כלתה את דוד (מלשון כלא, ותכל פועל יוצא, היא כלאה ומנעה את דוד) מלצאת אל אבשלום להשיבו ולהמיתו, יען ראתה כי נחם על אמנון, מצאה חיל למנוע את דוד מלרדפו עוד:

28. Ralbag 13:37

ויתאבל על בנו כל הימים. ר"ל ימים רבים כי אחר שלש שנים נחם על אמנון כי מת כמו שזכר אחר זה ואולי אמר כל הימים להעיר שלא היה יום בימי השנה ואפי' המועדים שלא היה דואג דוד על זה והנה מצאנו בבן הראשון שנולד מבת שבע שתכף שמת רחץ וסך ואכל ושתה ואמר לעבדיו ועתה מאחר שהילד מת למה זה אני צם האוכל להשיבו עוד אני הולך אליו והוא לא ישוב אלי, והנה בזה היה ראוי שנא' למה הוא מתאבל עליו כל כך והוא לא ישוב אליו אלא שהתר זה הספק הוא ממה שיקל כי דוד הרחיק היותו צם בצום אחר מות הילד כי הצום יעשה על דרך התפלה והבקשה מהש"י וזה דבר בלתי ראוי אחר מות הילד אבל יתאבל עליו והדאגה היא דבר יחייב הטבע אהבת הדמיונים ולזה לא הורחק מפני זה התאבל על המות:



What do we take out of this episode?

29. Chomas Anach 13:1

ולאבשלום וכו' ושמה תמר ויאהבה אמנון. פירוש ויהי אחרי כן שאמר דוד ואת הכבשה ישלם ארבעתים וכבר מת הילד הראשון מבת שבע. עתה הכתוב מודיע במעמד שלשתן אשר לקה בהם מלבד הבן הילוד שכבר מת ועתה הזכיר אבשלום תמר אמנון כי הני תלתא אתא עליהו פורענותא ושלשתן בעריות דגם אבשלום בא על הפלגשים מלבד הבן הראשון והיו לארבעה. מפרשים: